

Överföring av fängelsestraff till utlandet

Den dömda kan ha möjlighet att avtjäna fängelsestraffet i sitt hemland. Syftet med att överföra fängelsestraffet till den dömdes hemland är att främja hans eller hennes anpassning i samhället.

När det gäller överföring av verkställighet av ett straff som dömts ut i en främmande stat är det inte tillåtet att ytterligare pröva om den dömda var skyldig till det brott för vilket påföljden dömdes ut. På förfaranden som hänför sig till verkställighet av själva fängelsestraffet, såsom frigivning, tillämpas alltid författningarna i den stat där fängelsestraffet verkställs.

Överföring på initiativ av den dömda

Om den dömda själv vill anhängiggöra överföring av fängelsestraffet till sitt hemland, kan han eller hon göra detta med ett brev avfattat med egna ord och adresserat till Brottsförmyndigheten. Fängelsepersonalen kan vidarebefordra brevet på uppdrag av fången. Dessutom kan en behörig myndighet i den dömdes hemland till justitieministeriet eller Brottsförmyndigheten rikta en begäran om överföring av fängelsestraffet. Således kan den dömda även ha kontakt med myndigheterna i sitt hemland för att anhängiggöra överföringsärendet.

Överföring på initiativ av Brottsförmyndigheten

Överföring till en annan stat av ett fängelsestraff som dömts ut i Finland kan anhängiggöras på Brottsförmyndighetens initiativ. I så fall ges den dömda möjlighet att yttra sig innan några beslut fattas. Ett slutgiltigt överföringsbeslut som fattats i Finland har den dömda i regel rätt att överklaga hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Beslut fattat av en myndighet i ett annat land får överklagas i enlighet med lagarna i det landet.

Överföring av fängelsestraff mellan de nordiska länderna

Överföring från ett nordiskt land till ett annat kan vara möjlig, om den dömda vid tiden då verkställigheten inleds

- är medborgare i det nordiska landet i fråga eller
- är permanent bosatt i landet eller
- även om han eller hon inte är medborgare i det berörda landet eller inte bor där permanent, under ovannämnda period vistas i landet.

Dessutom är överföringen villkorad av att

- domen är verkställbar och
- överföringen av verkställigheten kan med tanke på förhållandena anses lämplig och
- den dömande staten samtycker till överföringen och
- den anmodade staten bifaller överföringen.

Överföring från Finland till ett annat nordiskt land

Fängelsestraff som dömts ut i Finland kan avtjänas i ett annat nordiskt land. I praktiken anhängiggörs ärendet på den dömdes anhållan eller på initiativ av Brottspåföljdsmyndighetens. Som regel hörs den dömda innan framställan om överföringen sänds till det andra nordiska landet. Framställan om överföring till det andra landet görs av Brottspåföljdsmyndigheten. Det andra nordiska landet beslutar om det tar emot verkställigheten av fängelsestraffet. Förfarandet för sökande av ändring bestäms av lagarna i det andra nordiska landet.

Överföring från ett annat nordiskt land till Finland

Fängelsestraff som dömts ut i ett annat nordiskt land kan överföras till Finland. Anhållan ska inkomma till Brottspåföljdsmyndigheten från en behörig myndighet i det andra nordiska landet. Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om anhållan bifalls. I regel hörs den dömda innan beslut om överföring fattas. Om Brottspåföljdsmyndigheten bifaller överföring som framställts av ett annat nordiskt land, får ändring i beslutet sökas hos Helsingfors förvaltningsdomstol genom besvär.

Förfarandet vid överföring mellan EU-länderna, som redogörs för nedan, gäller inte överföring av fängelsestraff mellan Finland och de övriga nordiska länderna.

[Lag om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål \(326/1963\) och motsvarande förordning \(620/1964\) \(finlex.fi\)](#)

Om verkställighet av fängelse i de nordiska länderna

- [Kriminalvården i Sverige \(kriminalvarden.se\)](http://kriminalvarden.se)
- [Direktoratet for Kriminalforsorgen \(kriminalforsorgen.dk\)](http://kriminalforsorgen.dk)
- [Kriminalomsorgen i Norge \(kriminalomsorgen.no\)](http://kriminalomsorgen.no)
- [Fangelsismálastofnun ríkisins \(fangelsi.is\)](http://fangelsi.is)

Överföring mellan EU-medlemsstater

På överföring av fängelsestraff mellan EU-medlemsstater tillämpas rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen 2008/909/RIF och lagen om tillämpning av rambeslutet.

Lagen om tillämpning av rambeslutet om överföring av dömda personer: [Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet \(1169/2011\) \(finlex.fi\)](#)

Rambeslutet om överföring av dömda personer: [Rådets rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen \(2008/909/RIF\) \(eur-lex.europa.eu\)](#)

Överföring till och från andra stater

På överföringar av fängelsestraff mellan Finland och länder utanför Norden eller EU tillämpas lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) och motsvarande förordningen (22/1987). Mellan staterna tillämpas på överföringarna Europarådets konvention om överförande av dömda personer (FördrS 13/1987) och dess tilläggsprotokoll (FördrS 42/2001), om staterna har godkänt dem. I annat fall kan ett bilateralt överföringsavtal tillämpas eller överföringen kan ske på diplomatisk väg genom förhandlingar.

Enligt lagen 21/1987 är överföringen villkorad av att

- den dömda är medborgare i den anmodade staten eller har sitt hemvist eller uppehåller sig där,
- domen har vunnit laga kraft,
- den gärning för vilken påföljden har bestämts utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden (krav på dubbel straffbarhet) och även vice versa, dvs. den gärning som straff utdömts för i Finland skulle vara straffbar också i den stat som tar emot överföringen,
- den dömande staten samtycker till överföringen,
- den anmodade staten bifaller överföringen och
- den dömda samtycker till överföringen.

Enligt lagen 21/1987 är den dömdes samtycke dock inte en förutsättning för överföringen, om

- straffet överförs till den medlemsstat till vilken den dömda har flytt eller där han eller hon på annat sätt drar sig undan verkställighet av fängelsestraffet, eller
- det till följd av fängelsestraffet eller det brott som lett till straffet genom ett lagakraftvunnet beslut har bestämts att den dömda skall avvisas eller utvisas från Finland.

Överföring från Finland till en annan stat

Överföring till en annan stat av ett fängelsestraff som dömts ut i Finland anhängiggörs på initiativ av Brottsförmyndigheten eller den andra staten. I regel hörs den dömda i överföringsärendet. Justitieministeriet fattar beslut om att överföringen framställs till den andra staten, som i sin tur beslutar om den tar emot verkställigheten av fängelsestraffet.

Förfarandet för sökande av ändring bestäms i bägge staterna i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Överföring från en annan stat till Finland

Överföring till Finland av ett fängelsestraff som dömts ut i den andra staten kan den dömda själv anhålla om, antingen i den andra staten eller genom att begära justitieministeriet i Finland om detta, justitieministeriet kan ta initiativ i ärendet eller överföringen kan inledas i samband med ett förfarande inom den andra staten. Själva anhållan om överföring av straffet ska inkomma till justitieministeriet i Finland från en behörig myndighet i den andra staten. Justitieministeriet beslutar om anhållan ska bifallas. I regel hörs den dömda innan beslut om överföring fattas. Ändring överföringsbeslut som fattats av justitieministeriet får sökas hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

[Läs mer om överföring av dömda personer \(oikeusministerio.fi\)](https://oikeusministerio.fi)

[Lag om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder \(21/1987\) \(finlex.fi\)](https://finlex.fi)

Fångens rätt till biträde

Den dömda har rätt att anlita ett biträde eller en av statliga medel betald försvarare i överföringsärendet. Om fången inte har något biträde men vill ha ett, är fängelsepersonalen behjälplig i att finna ett biträde eller en försvarare. Beslut om försvarare som betalas med statsmedel görs i Finland av justitieministeriet eller Brottspåföljdsmyndigheten på den dömdes begäran.

En utländsk fånge har rätt att kontakta en diplomatisk eller konsulär beskickning även i andra ärenden än överföringsärenden. Fängelsepersonalen hjälper fången att ta reda på kontaktuppgifterna till den närmaste beskickningen. Fängelsepersonalen ska utan dröjsmål vidarebefordra försändelser som fången adresserat till beskickningen. I mån av möjlighet ska fången ges hjälp med tolkning i fängelset.

För mer information

kan du kontakta Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet per e-post:
kvtp.rise@om.fi